

Festival fantàstic dels horrors

Ha començat el Festival internacional de cinema fantàstic de Catalunya a Sitges. L'esdeveniment on la sang esquitxa les pantalles mentre els zombis –amb més gana que bones intencions– campen a cor què vols entre la platea obscura i anguniosa. Éssers resuscitats de caminar autòmat sense voluntat i d'aspecte esgarriós. Sovint ja surten arrebossats de fàbrica amb espècies del bestiar horripilant que només es troba catalogat i documentat a les enciclopèdies del pànic.

El gènere de terror fa estralls en una època vital que coincideix amb el despertar innocent de la credulitat infantil. Qui no recorda la primera vegada que va assistir a una sessió de cinema doble en blanc i negre anys seixanta? Vampirs voladors, aus nocturnes amb capa, ulls injectats en sang i els ullals esmolats apareixent a las cantonades de la nit. Calia, per pura prevenció, tancar portes, barrar finestres i fer una ullada sota del llit abans d'encauar-s'hi. Ben amagats. Atents al mínim soroll, a la foscor idònia on aquelles basardes tenen l'hàbitat i l'urpa llesta per escometre'ns el coll quan no s'aferissen directament a la jugular sense cap mena de mirament. Quina inquietud! Ben de pressa, sense temps per mirar si ens encalçaven, fèiem els encàrrecs i els trajectes solitaris als espais desprotegits amb molta diligència i sense encantar-nos-hi. Uf! Només de recordar-les, aquelles obscures pors indefinides, se m'accelera el cor tot cercant protecció i companyia.

Efectivament, el cinema i aquelles primeres produccions -matusseres, però eficaces- van tenir la virtut de posar-hi cara i posat a les meves pors infantils que faig universals o, com diríem ara, globals. El santoral del terror té, doncs, molt de hollywoodenc. D'en Nosferatu a l'arcàngel dels ratpenats, en Christopher Lee, vestit per a un sopar de gran gala en un castell sospitós de Transilvània s'hi concreta la imatge mítica amb l'imprescindible doctor Caligari de gira triomfal pels llogarets alpins.

A Sitges, en cada edició anual, s'hi celebra aquest congrés on les pors, les aprensions ensangonades i les criatures sense entranyes pul·lulen, higiènicament envasades al buit, en competència deslleial amb les inofensives crispetes. Enguany, *la Venjança del Castor*, una producció nacional, està petant tots els pronòstics de la crítica, també la internacional i l'especialitzada. És una obra mestra que marcarà una època, la fita última que desmenteix la categoria del subgènere, una etiqueta que no fa pas honor a la grandesa de la trama i als recursos fílmics que s'han esmerçat. Des d'ací us la recomano. Sublim, absolutament original i amb una capacitat per deixar-nos bocabadats excepcional. Quin argument!

No patiu, no us desvetllaré pas com acaba. No tindria gràcia –o terror- suggerir-vos una pel·lícula de la qual en revelo el final. L'heu de veure! Només una breu pinzellada per animar-vos. Es desenvolupa en una mena de plataforma al mig del mar davant de la costa. El vent, la força de les ones i les gavines –que adopten un aire de vampirs sinistres abans de la transsubstanciació en comtes sadollats- són el

complement perfecte a la fredor estructural i metàl·lica de l'espai escènic on l'esmentat Dr. Caligari hi podria posar al dia el seu funest gabinet.

En la xiscladissa de les aus, si no fos per l'arrossegat sord de cadenes –que hi aporten un punt de processó de setmana santa–, hi descobrim el celebrat antecedent ornitològic hitchcocknià. La crítica també la relaciona, per l'ambientació en una plataforma, amb la vida secreta de les paraules de la Coixet. No els contradiré pas. Esdevé que aquesta intrigant plataforma és només la punteta que es veu a la superfície d'un espai enorme i submergit des d'on unes malvades criatures provoquen terratrèmols i apocalíptics estralls geològics que tenen els habitants propers de la costa estabornits, insomnes i desesperats... M'aturo ací, no us vull esguerrar pas el desenllaç. Aneu-hi!

Surto de la sala sobtat. Quina trama! Encara que el terror en estat pur també traspua en la cara dels espectadors que surten de la sala contigua. Una majoria d'adolescents amb els pèls literalment de punta amb la cara blanca com un paper d'escriure, esmaperduts i impactats, canten les excel·lències de *Les targes de crèdit assassines*, una producció nacional més, subvencionada pel govern de l'estat, amb molta projecció exterior. He pogut collir entre els comentaris, unànimes, que és una obra magnífica. Adreçada a un públic adolescent atret pels efectes especials i per la tecnologia intel·ligent perversa. Unes targes bancàries amb el xip degudament manipulat cobren vida i xuclen la sang d'altres clients que no s'adonen de l'efecte letal fins que ja han fet tard. Cossos estesos com bacallans al sol, desnonats o enganyats, han estat abduïts pels caixers automàtics o fatalment agredits per una tarja de dèbit voladora amb els cantells esmolats.

No em considerava pas entre els addictes incondicionals al gènere fantàstic i de terror. Reconec, però, que són les pel·lícules com aquestes les que han produït un tomb en les meves preferències. Quanta intriga embolcallant la tensió amorosa, que també respira en els fets que s'hi expliquen. Els elegants tocs sensuals i per què no, la vida mateixa tan real i quotidiana que, de bursada, resta alterada dramàticament pel motiu central que hi posa el picant terrorífic i un toc de desconcert enigmàtic.

S'ha apagat la pantalla i s'ha encès el vespre de neó. N'he sortit alleugit. Uf! Carregat amb un sac d'allis pudents –el souvenir oficial– em temo que aquesta nit tornaré a escorcollar bé la cambra abans de ficar-me al llit.

Josep Labró i Basegaña